

Uzasadnienie uchwały Nr 1/2024
Komisji habilitacyjnej powołanej
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne wszczętym na wniosek dr Justyny Biedy

Posiedzenie Komisji habilitacyjnej, powołanej przez Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne postanowieniem nr 2/ST/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r., **odbyło się w dniu 11 września 2024 r., w trybie zdalnym** (§ 12 ust. 14 Regulaminu określającego szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim /Załącznik do uchwały nr 660 Senatu UŁ z dnia 27 stycznia 2020 r. z późniejszymi zmianami/), w pełnym składzie siedmiu członków Komisji:

1. Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Piotr Niczyporuk
2. Recenzent: prof. dr hab. Leonard Romuald Górnicki
3. Recenzent: dr hab. Piotr Konrad Fiedorczyk, prof. UwB
4. Recenzent: prof. dr hab. Dariusz Szpoper
5. Recenzent: dr hab. Zbigniew Naworski, prof. UMK
6. Członek komisji: dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ
7. Sekretarz komisji: dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska, prof. UŁ

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami), stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji

międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Wskazane we wniosku dr Justyny Biedy osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego stanowi monografia naukowa, pt. *Areszty detencyjne w Królestwie Polskim 1815–1868. Z badań nad powstawaniem nowożytnej administracji na ziemiach polskich*, wydana nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego w 2023 r. w Łodzi (ISBN 978-83-8088-957-6).

Dorobek naukowy przedstawiony do oceny przez Habilitantkę był przedmiotem rozbieżnej oceny Recenzentów. W postępowaniu wpłynęły **trzy recenzje** zawierające **konkluzje negatywne** – autorstwa prof. dr hab. Leonarda Romualda Górnickiego; dr hab. Piotra Konrada Fiedorczyka, prof. UwB; prof. dr hab. Dariusza Szpopera; oraz **jedna recenzja z konkluzją pozytywną**, autorstwa dr hab. Zbigniewa Naworskiego, prof. UMK.

W trakcie posiedzenia Komisji swoje opinie wyrazili także pozostali członkowie. Opinię pozytywną sformułował dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ – członek Komisji. Z kolei opinie negatywne wyrazili prof. dr hab. Piotr Niczyporuk – przewodniczący Komisji oraz dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska, prof. UŁ – sekretarz Komisji.

Pośród przesłanek wymaganych dla uzyskania przez Habilitantkę stopnia doktora habilitowanego, wyrażonych w art. 219 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami), członkowie Komisji zgodnie uznali, że nie budzi wątpliwości fakt uzyskania przez dr Justynę Biedę stopnia doktora – art. 219 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy.

W odniesieniu do przesłanek art. 219 ust. 1 pkt 2–3 wskazanej ustawy, oceny Recenzentów oraz opinie pozostałych członków Komisji sformułowane w trakcie posiedzenia, przedstawiały się następująco:

- 1) **Prof. dr hab. Leonard Romuald Górnicki** – argumentując swoje stanowisko w zakresie negatywnej oceny monografii będącej podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, podkreślił zbyt wąskie zakreślenie tematu badawczego rozprawy. Uznał, że ograniczenie się wyłącznie do aresztów detencyjnych, w przyjętym przedziale czasowym, jest tematem zbyt wąskim, zbyt szczegółowym na pracę habilitacyjną, a więc osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami). Zdaniem Recenzenta, należało rozszerzyć badania przynajmniej na areszty policyjne. Monografia ma istotne usterki formalne i merytoryczne, nie określa celu pracy ani nie stawia hipotez, nie formułuje pytań badawczych, jak również nie wskazuje zastosowanych w niej metod, zaś prowadzone wywody mają przede wszystkim charakter opisowy. Odnosząc się do oceny pozostałego dorobku dr Justyny Biedy, Recenzent zwrócił uwagę, że jego istotna część powstała we współautorstwie i nie ma przy tym żadnych danych umożliwiających ocenę rzeczywistego wkładu Habilitantki w pomysł badawczy, konstrukcję i zasadnicze ustalenia dokonane w przedstawionych do oceny publikacjach. Uznał, że poważne wątpliwości budzi również to, czy Habilitantka spełnia wymóg wykazywania się istotną aktywnością naukową w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 3 wskazanej ustawy. W konkluzji stwierdził, iż analiza poszczególnych obszarów aktywności dr Justyny Biedy nie pozwala na stwierdzenie, że posiada ona w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne.
- 2) **Dr hab. Piotr Konrad Fiedorczyk, prof. UwB** – wskazał w ocenie przedłożonej monografii zbyt wąskie ujęcie tematu wyrażając przypuszczenie, że być może zdecydowanie lepszym jego ujęciem byłaby próba kompleksowego przedstawienia trzech instytucji: aresztów policyjnych, aresztów detencyjnych oraz więzień śledczych. Podkreślał liczne błędy formalne i merytoryczne rozprawy oraz nietrafnie formułowane przez Habilitantkę poglądy. Monografię uznał jednoznacznie za niewystarczającą, by uznać ją za osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Pozostały dorobek Recenzent ocenił co do zasady pozytywnie, podnosząc jednakże kilka istotnych zastrzeżeń, np. brak procentowego określenia wkładu Habilitantki w powstanie zgłoszonych do oceny publikacji. Pan Profesor docenił krajową aktywność naukową Habilitantki, zauważając przy tym jednak brak jakiegokolwiek aktywności zagranicznej. Uznanie wzbudziły także wykazane przez Habilitantkę osiągnięcia organizatorskie oraz popularyzujące naukę. Tym niemniej skonstatował, że wniosek dr Justyny Biedy o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest przedwczesny, a dorobek naukowy wskazany w tym wniosku nie spełnia

wymagań określonych w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami).

- 3) **Prof. dr hab. Dariusz Szpoper** – sformułował jednoznacznie negatywną konkluzję co do osiągnięć naukowych Habilitantki. Uznał, że przedstawiona monografia spełnia wyłącznie warunek formalny, czyli publikacji w oficynie wydawniczej podanej w wykazie ministerialnym. Rozprawa, z uwagi na poważne uchybienia merytoryczne, jak i formalne oraz nierzetelność naukową, nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej nauki prawne. Recenzent uznał, że dr Justyna Bieda nie wykazała także istotnej aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni oraz – nawet w zakresie minimalnym – jakiegokolwiek formy aktywności międzynarodowej.
- 4) **Dr hab. Zbigniew Naworski, prof. UMK** – podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w treści recenzji zawierającej pozytywną konkluzję, w części podzielając jednakże pojawiające się w trakcie dyskusji zastrzeżenia co do monografii naukowej. Uznał, że nieliczne braki merytoryczne i drugorzędne usterki formalne nie stoją na przeszkodzie, by uznać rozprawę za osiągnięcie naukowe, które stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki prawne. Pozostały dorobek Habilitantki Recenzent określił jako znaczący, a poziom naukowy pozostałych publikacji ocenił jako bardzo dobry. Docenił także istotną aktywność naukową Habilitantki w postaci czynnego udziału w konferencjach, realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, jednakże wyłącznie w jednostkach krajowych.
- 5) **Dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ** – członek Komisji – oceniając dorobek dr Justyny Biedy z punktu widzenia spełniania przez nią ustawowych kryteriów stwierdził, że z uwagi na fakt, że trzy z czterech recenzji złożonych w postępowaniu habilitacyjnym dr Justyny Biedy są negatywne – nie jest ustawowo dopuszczalne przyjęcie przez Komisję habilitacyjną pozytywnej opinii w sprawie, a to z uwagi na treść art. 221 ust. 10 zd. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: *„Opinia [komisji habilitacyjnej] nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne”*. Jednakże dr hab. Jacek Skrzydło, po zapoznaniu się z treścią recenzji nie jest przekonany, że wszystkie trzy negatywne recenzje są w jednakowym stopniu obiektywne (co umotywował w ustnym wystąpieniu), a to uzasadnia – z uwagi na treść § 52 Statutu UŁ, wyłączającego możliwość wstrzymania się od głosu w przypadku głosowania nad uchwałami przez komisję habilitacyjną – głos przeciwko negatywnej opinii w sprawie nadania dr Justynie Biedzie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.
- 6) **Prof. dr hab. Piotr Niczyporuk** – przewodniczący Komisji – stwierdził, że przedłożona monografia, mająca charakter osiągnięcia naukowego, jak też dotychczasowy dorobek

naukowy dr Justyny Biedy oraz jej aktywność naukowa, oceniane jako całość, nie odpowiadają wymaganiom ustawowym stawianym osobom ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Monografię uznał za niewystarczającą, by potraktować ją za osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Natomiast ocena pozostałego dorobku pozwala na wniosek, że istotna jego część powstała we współautorstwie i nie wskazano procentowego udziału wkładu Habilitantki w jego powstanie. Z kolei informacje o aktywności Habilitantki uznać można, w Jego opinii, za zgodne z wymaganiami, z tym, że nie są to działania rozbudowane. Niemniej jednak końcowy wniosek nie może być pozytywny.

- 7) **Dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska, prof. UŁ** – sekretarz Komisji – podkreśliła, że w postępowaniu habilitacyjnym dr Justyny Biedy wpłynęły trzy recenzje negatywne, co z uwagi na brzmienie art. 221 ust. 10 zd. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami) *Opinia [komisji habilitacyjnej] nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne*, – wyklucza wyrażenie przez Komisję habilitacyjną pozytywnej opinii w przedmiotowej sprawie. Recenzje nie budzą zastrzeżeń pod względem formalnym, a ich naukowa rzetelność nie może być w żadnym zakresie kwestionowana. W związku z powyższym oraz po zapoznaniu się ze zgromadzoną dokumentacją i dorobkiem Habilitantki, dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska uznała osiągnięcie naukowe oraz inne obszary aktywności naukowej podlegające ustawowej ocenie za niewystarczające do sformułowania pozytywnej opinii w sprawie nadania dr Justynie Biedzie stopnia doktora habilitowanego.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami), Komisja habilitacyjna, powołana przez Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne postanowieniem nr 2/ST/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r., **wyraziła negatywną opinię** w sprawie nadania dr Justynie Biedzie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, nie uznając spełnienia przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2–3 wskazanej ustawy.

Niniejsza uchwała została podjęta w głosowaniu jawnym, w następującym składzie:

1. Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Piotr Niczyporuk – za
2. Recenzent: prof. dr hab. Leonard Romuald Górnicki – za

3. Recenzent: dr hab. Piotr Konrad Fiedorczyk, prof. UwB – za
4. Recenzent: prof. dr hab. Dariusz Szpoper – za
5. Recenzent: dr hab. Zbigniew Naworski, prof. UMK – za
6. Członek komisji: dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ – przeciw
7. Sekretarz komisji: dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska, prof. UŁ – za

Uprawnionych do głosowania – 7

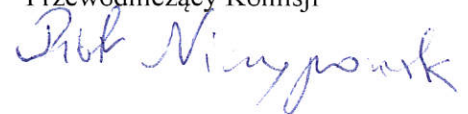
Oddanych głosów – 7

Liczba głosów ważnych – 7

Za podjęciem uchwały – 6

Przeciw – 1

Prof. dr hab. Piotr Niczyporuk
Przewodniczący Komisji

Dr hab. Dagmara Skrzywanek-Jaworska, prof. UŁ
Sekretarz Komisji

Otrzymują:

- 1) Przewodnicząca Komisji UŁ ds. stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne
- 2) a/a